

Commentari per la scolasta/pil scolast – ‘Pablo’

Introducziun

Il Tierz mund – ina tematica fetg actuala ed aschia era in tema ideal per tractar en scola. A nus para tut adina aschi sempel ed ordinari, schegie che la paupradad en autras tiaras ei per part immensa. Vivend en nies mund materialistic vala ei en mintga cass la peina da sefatschentar profundamein cun differents aspects dalla convivenza globala. Scolars ein savens buca pertscharts en tgei beinstonza ch’els vivan e ch’els s’audan tier in pign diember procentual ch’ei en quella situaziun privilegida. Il text ‘Pablo’ duei destadar in cert patertgar critic e duei era sensibilisar.

Remarca generala/Informaziun supplementara pil scolast

L’historia raquenta il destin da Pablo, in affon dalla via el marcau dad Esmeraldas ad Ecuador. L’historia ei vera. Il material da fotografias muossa Pablo (fotografia 1) sco era differents anteriurs affons dalla via, ils quals han giu ina megliera sort che auters en lur situaziun e che vivan oz en ina casa d’affons. L’historia ei raquintada a moda aschi realistica sco mo pusseivel e duei mussar entgins cuntrasts denter dus munds: nies mund materialistic – ed il mund disillusiunau ed emblidau. Il material didactic ei concepìus aschia ch’ils scolars da nies mund beinstont mettan en relaziun valurs – valurs materialas, valurs socialas.

Ecuador vala sco ina dallas pli paupras tiaras dall’America dil sid. La discriminaziun dils dretgs humans ei in fatg quotidian. Las unfrendas ein – sco deplorablamein bunamein adina – ils affons. Esmeraldas ei il marcau principal dalla provincia Esmeraldas ad Ecuador. Cheu viva la ‘población negra’ – la populaziun ecuadoriana cun derivonza africana. Schegie che las resursas natiralas en quella part dalla tiara fussen bunas, ei la populaziun discriminada e consequentamein era fetg paupra. Ad Esmeraldas vivan 80% dalla populaziun sut il minimum d’existenza. 30 000 affons lavuran ella provincia, ina part da quei diember viva sillas vias, senza in dacasa, senza famiglia. Pablo ha astgau bandunar ils slums d’Esmeraldas ella vegliadetgna da 6 onns. Ina fundaziun che s’engascha pils affons dalla via ha internau el, sco era auters. Per quels affons vegn procurau pil necessari – nutriment, medischina, educaziun. Il text raquenta l’historia vera dil buobet, il qual ha giu ina megliera sort che auters, per exempel ses fargliuns. Causas che secapeschan en nies mund da sesez ha el gl’emprem stuiu ni astgau emprender.

Didactica/Metodica da leger

Il scolast ei libers co introducir il text. Proponiu vegn da leger il text en classa e da far diever dil material didactic en fuorma da lavur libra tenor tempo individual ni en fuorma da luvratori. Ils scolars han tut las indicaziuns ch’els drovan. Il material didactic ei dividius en pensums da lavur singula, lavur da partenari e lavur da gruppa. Il scolast ha duront l’elaboraziun dil material didactic la funcziun d’observar e da cussegljar, aschia ch’il scolar ei dumandaus en emprema lingia. Tiels pensums da lavur ei ina controlla individuala dils pensums prevedida, cun excepziun da pensums da

scriver. Da risguardar ei ch'igl aspect social ei dominonts e buca il grammatical, aschia ch'igl ei primarmein impurtont da schar s'exprimer ils affons. Suentar ils 11 pensums eis ei necessari da discussiunar el plenum differents aspects dalla tematica.

Il material da fotografias vegn ad esser fetg impressiunonts pils affons. Cunzun tier quei pass da lavur ei previu ch'ils affons dueigien veramein haver il temps e la libertad da scriver tgei ch'ils maletgs muentan en els (pensum 10).

Cuntinuaziun

La tematica ed era il text arvan differentas portas per la cuntinuaziun. Sco il material didactic ei concepius cugl accent sil contrast denter dus munds d'affons, dat ei era la pusseivladad da metter auters accents, sco per exempel sin la cultura etc.

Ina pusseivladad da cuntinuaziun ei da realisar in project concret en favur d'affons che vivan en paupradad. In'acziun nua ch'ils scolars ein involvi activamein e nua ch'els san era contribuir enzatgei concret offerescha als scolars ina nova perspectiva. Ei dat ina certa vischinonza e renda l'entira tematica pli persunala. In tal project valess sco punct culminont e final dalla sequenza da lecziuns tier quella tematica. Input per in tala acziun savess il pensum da lavur 9 esser, il qual vegn elaboraus en gruppas.

links:

L'organisaziun 'esperanza' da Cuera porscha pusseivladads a classas da scola da s'engaschar pil bien d'affons dalla via. Entras simplas acziuns da solidaritad vegn purschiu da far part e s'engaschar en projects cun affons dalla via. Dapli informaziuns sut: www.esperanza.ch.vu

fontaunas da graficas

carta da geografia, pensum 1: ord "Schweizer Weltatlas"; Konferenz der kantonalen Erziehungsdirektoren (EDK) Neuausgabe 1993

carta da geografia, pensum 2: Arno Camenisch, material persunal